

Het is de laatste week enorm heet. Er zijn dagen van boven de vijftig graden. Onze auto gaat voor weer een onderhoudsbeurt naar de garage. Demba weet een man van de Sahara die alles weet van Toyota's, vooral die moeten rijden in de Sahara, maar ik heb meer vertrouwen in de officiële garage met een garantie achteraf. Dit was de afspraak en na overleg gaat Demba akkoord. Een nieuwe spiegel (de oude is eraf gereden) hebben ze niet, moet besteld worden, duurt ongeveer zes maanden of langer. Olie verversen, doorsmeren en banden en wielophanging controle gebeurt iedere 2000 km. Door het zand, stof, slechte wegen of geen wegen en de extreme hitte is dit noodzakelijk. Demba brengt de dag door in de garage. Doe je dat niet, dan kan het dagen duren voordat de auto klaar is. Of hij is klaar, maar niet alle opdrachten zijn uitgevoerd.

Opgewekt en vol vertrouwen in deze vorm van APK, en het garantiebewijs van deze controle, zij het met een niet helemaal passende spiegel, vertrekken we weer. We hebben de asfaltweg al enkele uren verlaten, als we geklepper voelen na een van de vele kuilen die Demba met beleid heeft genomen. We stappen uit en zien dat de band compleet aan flarden is. Vreemd na de uitgebreide controle, maar kan gebeuren. We hebben twee reservewielen bij ons. Vol vertrouwen stappen we weer in, na enkele kilometers maakt onze vriend de Toyota een vreemde wending, waarna we met onze neus in het zand tot stilstand komen. Uitstappen en kijken wat er mis is. Twee banden compleet aan flarden. Hier vind je geen voorbijgangers en zeker geen garage. We kunnen één band verwisselen, bij de andere band brengt Demba met touw en ijzerdraad dat uit de banden steekt het wiel in zijn oorspronkelijke vorm. Voorzichtig vervolgen we onze weg tot we de eerste auto tegenkomen. De mannen stappen uit en kijken naar onze constructie. Er wordt gelachen en handen geschud. Gekeken, overlegd en besloten. We krijgen het enige reservewiel dat de auto van deze vreemden heeft. Zij helpen ons met het verwisselen van het wiel. We laden het kapotte wiel in de auto en beloven morgen, of wanneer de banden vernieuwd zijn, hun reservewiel terug te brengen, maar eerst moeten we nog ongeveer 200 kilometer rijden.

We komen veilig aan en het lukt ons de volgende dag vier gebruikte banden te kopen. Abdou, een van onze rechterhanden, brengt met het openbaar vervoer het reservewiel naar de eigenaar, de laatste 30 kilometer moet hij per kameel afleggen omdat er geen vervoer is in het gebied waar wij gestrand waren.

Wat een vertrouwen hebben wij westerlingen in een officieel papiertje waarop staat dat de auto in orde is.

Deze periode in Afrika is er een van tegenslagen. Het lijkt maar niet op te houden. Gelukkig maakt het ons niet meer zo somber, integendeel: we accepteren het met een glimlach, zetten onze tanden erin, en houden vol. Het is steeds weer een uitdaging hoe ver we kunnen komen. Deze keer is het een financieel probleem. Door de gestolen goederen waarvan we verschillende opnieuw hebben aangeschaft om niet alle projecten te stagneren, hadden we extra contanten nodig.

Naar Mauritanië lijkt het beter geen geld over te maken. Het komt laat aan en is moeilijk op te nemen, iedere dag in de rij om te vragen of het geld beschikbaar is. Een bekend probleem maar nu met de moeilijke situatie is het zeker geen aanbeveling. We hebben door allerlei constructies te bedenken veel problemen kunnen oplossen. De vindingrijkheid van Demba is subliem. Toch kon het niet helemaal zonder contanten. Dus besloten we ons (privé-) geld in te schakelen door dat te lenen aan Silent Work, en het geld van Silent Work over te laten maken naar Marokko. We reizen via Marokko, dus het zou geen probleem zijn de handelaren daar te betalen en onze reis van Marrakech naar Fes (voor een bezoek aan Arssi van de Afrika contactgroep) en van Fes naar Casablanca te financieren.

Zondag kwamen we aan in Marrakech. Maandag naar de bank, helaas het geld was er nog niet. Bellen, faxen, terug naar de bank, mailen, bellen, terug naar de bank. Geen geld. Dinsdag hetzelfde verhaal. We waren niet echt ongerust, we hadden de tijd tot en met donderdag. Woensdag rennen tussen bank, telefoon, fax en e-mail. Contact met onze zeer behulpzame bank in Nederland, en de steeds argwanender bank in Marrakech en zenuwachtige handelaren maakten het voor ons steeds moeilijker. Gelukkig konden we wel kleine bedragen uit de muur trekken zodat wij konden eten.

Donderdag klokslag half negen, stonden we weer voor de deur van de bank. Inmiddels klommen we steeds hoger op de ladder van de bankfunctionarissen. De heren waren in overleg en wij namen plaats op de bank in de hal tot de directeur in hoogsteigen persoon ons kwam verzoeken te vertrekken. Men vertrouwde het niet langer.

De situatie (terroristische aanslagen in Mauritanië) en een blanke met een Mauritaniër dagelijks in het bankgebouw rondstappend, vragend om geld dat er niet lijkt te zijn, gaf een onveilig gevoel aan de mensen van de bank.

Wij stonden buiten zonder geld.

Bellen naar Nederland voor hulp van Silent Workers en andere betrouwbare personen, gaf ook weinig resultaat, opnieuw overmaken kost te veel tijd. En wat geeft de garantie dat het dan wel goed gaat? En waar blijft het verzonden geld? Per Western Union overmaken blijkt alleen met bedragen tot 2.500 euro te kunnen, dus dat was ook geen optie.

Demba en ik in spoedvergadering.

Ik alleen terug naar de bank, met mijn betrouwbare blik en gepaste glimlach, al mijn talenten, geduld, begrip, diplomatie en volharding ingezet en mijn problemen uiteengezet. En dan komt het apparaat toch in beweging, boos, zelfs scheldend, waarop ik nederig maar niet op reageerde. Afwachtend.

En ja hoor vrijdagmorgen half tien, het geld is er. Dan volgen er nog allerlei handelingen, maar we zijn gered en met ons de handelaren. De mannen gaan gezamenlijk naar de moskee om te danken voor de goede afloop.

Ik geef mezelf maar een schouderklopje.

Door alle gedoe was er weinig tijd van onze vrienden die wij al jaren kennen en altijd bezoeken als wij in de buurt zijn afscheid te nemen. Het is een leuke enthousiaste familie. Zij wonen met elkaar in een traditioneel huis midden in de medina van Marrakech. Wij gaan daar vaak eten, gezellig met zijn allen rond de schaal en praten dan na tot in de kleine uurtjes. Niet alleen met de man maar ook met zijn vrouw waar ik inmiddels dikke vriendinnen mee ben, en met zijn dochters, schoonzonen en zonen. De twee grotere meiden gaan naar het voortgezet onderwijs, een met hoofddoek en een zonder, op gympen en in spijkerbroek. Een warme en vrije familie.

Bij gebrek aan tijd om bij hen thuis langs te gaan spraken we af met mevrouw en meneer in een klein koffiehuis in het centrum om als afscheid samen de traditionele thee te drinken.

Wij lopen precies op tijd het koffiehuis binnen, kijken rond maar zien onze vrienden nog niet. Even later komt er een compleet in het zwart gesluierde vrouw naar ons toe, en zegt lachend: 'fijn jullie zijn er al, mijn man komt wat later.' Ze ziet onze verbaasde blik, en zegt nog steeds lachend: 'je herkende me niet hé?' Nee, inderdaad, ik herkende haar niet, en dan bedoel ik niet alleen uiterlijk, maar voel tot mijn schande dat ik altijd een bepaald beeld heb van vrouwen onder een burka. Dit beeld viel met de herkenning in duizend stukken.

We vertrekken vroeg in de ochtend voor een afspraak in Rabat met een ruimdenkende Marokkaanse man met hedendaagse opvattingen, met wie we al enkele jaren samenwerken, waardoor vriendschap is ontstaan. De ontmoetingen waren tot nu toe in Casablanca, Zuid Afrika en Nederland. Deze keer hebben wij een afspraak bij hem thuis. Hij haalt ons op bij het station. Onderweg vertelt hij dat zijn vrouw en kinderen uitkijken naar ons bezoek, zijn vrouw geeft Engelse les op een middelbare school wat voor mij erg prettig is.

Bij aankomst worden we door haar warm welkom geheten, daarna verdwijnt ze in de keuken om even later met glazen water, thee, koffie en koekjes terug te komen. Onze vriend stelt in die tijd zijn kinderen aan ons voor. Zijn vrouw vertrekt naar haar kamer en we zien haar tot ons vertrek de volgende dag niet meer terug.

Volgende keer hoop ik haar te ontmoeten zonder Demba, zodat we echt kennis kunnen maken. Zij wil kennelijk niet in het gezelschap van een andere man dan de hare zijn.

Niets is wat het lijkt.